

پیاویکی ئاوس

حەلیم یۆسف*

لە كورمانچى ژوورىنەوە: سەلاھەدین بايەزىدى

كەنگىز پۇرى دا!

كەس نازانى. كت و پېنىشته سۇراخى نەما. دەتكۈوت ئاسمان زارى كردۇتەوە و قۇوتى داوه.

ھەزاران قىسى لەباش ھەلبەسترا. يەكىكى لەم گوندە نزىكانە دەيگۈوت:

- بەچاوى خۆم بىنيم. لە ئۆتۈمبىلىكى خۆلەمېشىدا پالى دابۇوە. خىرا بەبەر دەممدا تىپەرى.

يەكىكى تر دەيگۈوت گەله گورگ پەيدا بۇون. گورگە كانىش ئىتر مەر و كەر ناخۇن، بەلكو تەماھيان لە مەرقەكان كردىووھە لەوانە يەنىشىتە يەكەمین قوربانى بىت. ھەندىكى دىكەش پېيان وابۇو لە بەر ئەم وشكەسالىيە سەرى خۆى ھەلگەرتۇوھە چۆتە شوينىك خودا نەبى كەس نازانى. يەكىكى ترىش دەيگۈوت خۆى گەياندۇتە ئەو شۇرۇشكىرىانە لەسەر چياكان دەجەنگن. يەكىكى دىكە سوينىدو قورئانى دەخوارد ھاۋرىيەكى رۆژىك لەمەوبەر بىنىشە لە كونجى بەندىخانەدا بىنىيۇھ، زۆر درەنگ، كاتىك بىردىبوويانە ئاودەستى بەندىخانە ناسىبۇوى. يەكىكى دەيگۈوت كۆزراواھە لە چۆلەوانى نىزىراوه. خۆى كوشتوھ يان بە زىنۇوپى چۆتە ناو گۇرپ تاكۇو لە تەشقەلە و ئەو ھەموو بويەر بى سەروبەرە رىزگارى بىت. شەپقلى قىسى وباس خۇيان بەيەكتىر دادەدا. بەلام گەرانەوە كەتۈپى بىنىشە ئاگرى ئەم قسانە خاموش كرد. بىنىشە هاتەوە گوندە كەمان. خەلکى لەدەرەرەنەرەن نىگا بى تىن و سارىدە كەى كۆبۈونەوە. لەزۆربە زۆريان سەرى سوپرماپۇو. رىگە خىستە مالى مامى، ھەر شەش منالەكەى رامووسى و لەباوهشى كردن. وەك چىايەك لەبىدەنگى گىزى دەخوارد. بەتۈرپەيى رووى كرده مامۇزىنەكەى:

- پىم مەلى لە كۆي بۇوم؟ پاشان خۆم ھەموو شىتىك مۇو بەمۇو بۇ دەگىرپەمەوە. ئەى مامم كوانى؟

- لە مەلا بانگدانىيۇھ جووت دەكتات.

- لەسەر خاكى كى؟

- خاكى ئەوان.

- ها!!!!!!

ھەر كەس دەيزانى بىنىشته راژەكانى نادركىنى. ھىچ شتىك بە كەس نالىت. منالەكانى بەرى كرددەوە مالى خۇيان. ئەوە نۇ مانگ و پىنج رۆژە مالەكەمى چۈل و ھۆلە. پاش گەرانەوە تەننەيىيەكى زىاتر ئابلىقەمى دا. دانىشتowanى "كەرمانۇ" گشتىيان پەى بەم راستىيە دەبەن. بىنىشته گۆرپابۇو، ببۇھ كەسيكى تر. بەتايىيەت پاش كۆچى دوايى "نۇفا" خىزانى. لەسەر خەرمانى نزىك مالەكەيان دواى ئەوەيى لەلایەن بىانىيەكانەوە زەھوت كرا، بەپىيەوە مەد. ھەر ئەو بىانىيائە ماوەيەك لەمەوبەر دەستيان بەسەر خاكەكانى دەرەبەرە گوند داگىرتىبۇو. كەچى ھىشتا چاوابيان تىر نەببۇو. بى پرس و را دەستيان بەسەر شتەكان دادەگرت. پالپىشت بەكەسيكى بەھىز، خاك و ئاسمان و چاندن و پشىلە و بالىنە و "با" بۇ بە مولكى ئەوان. ئەو رۆژە ژاۋەذاۋ كەوتىبۇھ گوند. خەلک لە مولكەكانىيان دەترسان. پالىيان بەديوارە قورپەنەكانىيەنە دابۇو و خۇيان بىدەنگ و مت كردىبۇو. قەت بىنىشته بەخەيالىدا نەهاتىبۇو بىانىيەكان دەست بەسەر خەرمانەكەى دابىگرن. بەخۆى دەگۈوت: دۇنى خاكەكەيان بىر، ئىمپۇرخەرمان، سېيىش نۇرەي مالەكەمە. دەستى دايە تەورەكەى و ويستى شالاۋيان بۇ بەرىت،

که چی کاتیک خوی به ته نیا دیت، گه رایه وه. ته نیا بwoo له به رام به ر ته را کتورو ئازدله ئاسنینه گه وره و گچکه کان. به ده رکه وتنی، "دوگول"ی جیرانیان به سه ریدا قیژاندبووی:
- له سه ر گونی خوت دانیشتی باشتاره بنیشه.
وه ک زیریکی به ئه زموون ده یگوت:
- به کورتی، کی لینگی دایکمان به رز بکاته وه، ئه و باو کمانه.

بنیشه پشتی له پرته و بوله دوگول کرد. به دل ناسکی و خوشە ویستی له ژنه کهی ده پوانی. فەقیرە ژنه کهی شهو و رۆز ئیشی ده کدو مندال وه کو گولی ژاكاو بده و رو به ریدا هاتو چۆيان بwoo. له پرا جه سته و شک هەلگەرا. ته نیا با بwoo له داوینه کهی ده دا و ده دیله راندەوە. له و مهیدانه دا نوفا وه ک نه مامیکی به رز بیبەندگ مابوو. بنیشه حەپەسابوو. لىي نزیک دەبقوه، دەستی له قاچی ده دا: "نوفا.. نوفا". چاوە کانی لە دوور پادەمان. ئاو له قورپەگیدا وشك ببوق و زمانی له لای راستی زاریدا پەدق ببوق. هەر دووک دەستی شۆر ببیووه، دەتگوت له بەر دەم سەرلەشکەریک راوە ستاوه. دەستی له سه رەممکى چەپی دانا: "نوفا.. نوفا"، وەلام نەبwoo. مندال لىي کوپ ببۇونەوە. زریکە یەک لە بنیشه بەر زنە کەی ئاپورا يان بەست. له سه رەعز دریزیان کرد. ويستیان چاوە کانی ببەستن. نە یانتوانی. پېرە ژنە کان نە یانتوانی جله کانی لە بەر دا کەن و بیشۇرن. نە یانتوانی چۆكە کانی بنوشتىئىنه وە. هەر بە مەجۇرە بە خاکىان سپارد. شیخ تەناف شیخى بەناوبانگى كەرمانق، كە نە خوش لە هەمۇو لا یە كە وە دینە كىنى:
فەتوای دابوو.

دەرو دراوسى بە گاللە دەيانگووت:

- شوکور بۆ خوا کە شیخ لە خۆمانە.

لە مرۇزە وە بنیشه وە زىعى گۇرا. رو خسارى پەنكى جارانى نەما. خەلکى گوند ھەمۇو دەيانزانى كە خىزانى دلى پاوە ستاوه و بە فەرمانى خودا مەردووە. بنیشه رۆز لە گەل رۆز پەيوەندى زیاتر لە گەل خەلک دەپچرا و نە یدە توانى وە ک جاران بەر دە وام بى. نە یدە توانى بە شدارى كورپو كۆبۈونە وە شەوانى زستان بىت، وە ک جاران تادەنگى كەلەشىرى بە يانى يارى وەرق بکەن يان ھەندى جار تا نويىزى نیوە رۆ. زۆر بە كەمى دەچۈوه میوانى، خەلکىش خۆيان لى دوور دەگرت. زۆر جار میوانى نەناسراو دەھاتنە سەردانى، قسه قسە دىننا. دوگول مەراقى دەکرد بىزانىت ئاخۇچ شتىك دە گوتى.

جارىك پىيانى گوت:

- ئەرلى بەخوا، بەلکو پىغە مېھريش سەرى سۈرمابا.

- باشە بۆ.. ئاقلىنى!

- ئە وە نى دەلىن "مالى جىران بەر لە مالى مرقۇ دىت" ، ئە وەش جىرانى من بنیشىتە..
ئىستاش پاش گەرانە وە، دوگول بەر لە هەر كەس ئاوسانى زگى جىرانە كە يانى ھەست پى كردى بwoo. زگى بنىشە رۆز لە گەل رۆز زىدە تە هەلدە مسا.
ويسىتى پرسىيارى لى بکات:

- چ بwoo و جىران؟

- ھىچ.. ھىچ بۈوى نەداوە.

- بەلام وادىيارە تۇ نە خوشى.

- نا... لە وانە يە قەلھو بۇوبىتىم ياخود....

پووی کردبۇوه ئەو چۆمەی بەناو گونددا تىيەپەرى. زىخ و بەردى بۇ بىزىوی منالەكان كۆكىرىبۇوه.
ئەو منالە سەرخىر و بچۇوكانەي برسىتى شويىنهوارى سىمى لەسەر ورگ و روخساريان بەجىھېشتبۇو.
قەرتالە پەشەكەي پەرىد لەبەرد. بەكۆلى دادا. جەستەي ھەموو خوينماۋى بۇو. دەتكۈوت خوين لە
پىستى دەبارىت. زگە ھەلمساوهكەي ترسىكى گەورە خىستبوه دلى. سەرى قامكى لەسەر زگى
دەسۈرەند. دەتكۈوت شتىك لەژىر ناوكى جولە جولىتى... دەلىي ئاوسىم، ئەوه چىيە؟

- ئەگەر خەلک ھەستى پى بکات چى... بەراسىتى ھەرگىز بىرم لەشتىكى وەھا نەكىرىبۇوه..
قەرتالەكەي لەدەست كەوتبوھ خوارى. بەردەكان پەرش و بلاۋ ببۇون. دەستى بەدەم و چاوى دادىنا،
نەوهكۇو چاوهكانى بىخاپىنن. بى ئەوهى ھەست بکات، خۆى لە ژۇورەكەي خۆيدا بىنى. دەرگەي
لەسەر خۆى پىيەدە. يەكە يەكە جلهكانى داكەند. سەرى پەنجە لەرزۇكەكانى لەچەرمى زگە پوت و
ھەلمساوهكەي خشاند. فشارى دا:
- ئاخ خودايە.. ئىستە چ بکەم؟

دەتكۈوت قالۇنچەيەكى مىردوو بەر قورقورقىشكەي گىرتۇوھ.. بەدەنگىكى بەرز گرييا. بنىشته لەناو
دەريايى ترس و مەرگەدا مەلەي دەكرد.

(... لەقولاىي دلىكى رەش، شىشى تىزتىز دەردەكەون، بىرىسکەيان دى. لەئاسمانەوھ كىرى قەلەوو
قاوهىي و رەش و لەت و پەت كراو دەبارىن. بەلووتىدا رۆدەچن، بەزارى دا. ئەم لىيان ھەلدەھات. تف
بارانى دەكردن. ھەناسەي بۇ نەدەدرا. دەپشايمە، خوين لەچاوهكانى فيچقەي دەكرد. دېرى ئاسىنин
لەگەرروى رۆدەچوو. بەدەستى ژىنېك، پىاوىيک، سەر دەبرەدرا. قورپگى ژىنېكى مىردوو بەچىنۇوکى
پىاوىيک ھەلدەپچىرەدرا. زمانى دەجوو. پىاوىيکى قەلەوى كەول خاكىي بەم دىمەنە سەرسام دەما. نىوکى
پىاوىيکى بارىكەلەو رۇوت دەدەرا. خوين دەھاتە دەر. دەنگى گرييان لەمندالدان بەرز دەبزۇھ. ژنهكان
ھەلەلەيان لىدەدا. پىاوەكە زا. بۇقىكى گەورەي بۇو. بۇقەكە زارى دەكتەمە. خانۇو و گۇندو
زەويىھەكان ھەلدەلوشى. رەشى و تارىكى باڭ بەسەر ھەموو شتىكدا دەكىيىشى...)

بنىشته وەك گایەكى تىر، خەويىكى قۇول و گران بىرىبۇوە. دەلىي ھەتا ھەتايە دەخھوت ئەگەر مامى
ھەلینەستاندبا:

- بنىشته.. بنىشە!

بنىشته بەلادا سورا. تف لەگەپوو مامى دا وشك بۇو.

- خودايە، ئەوه بۇ وَا ھەلمساۋى؟

مامى لىيى دەپروانى. مىشەكان لەچاوه داھىزماۋەكانى دا مەلەيان دەكرد. مامى لەبىن لىيوىھە گوتى:

- با بچىنە شار. يەكىك لەو دوو گويدىرىزانە دەفرۇشم. با بچىنە لاي دكتور.

مامى دەيەوېست بىزانى چى لى بەسەر ھاتۇوه، كەچى لەپى بنىشته رىيگەي مەراقى لى گرت.

- ئەز نازانم.. نا.. زا.. نم چىييان لى كردووم. كى وائى ليكىردووم. ئەز.. نا.. زا.. نم.

دكتورەكان بەماميان گوتبوو لەسەرەخۇو خوين سارد بى. دكتورىك لەو شارە نەما سەرى لە
چارەسەركىرنى ھەلنى قورتاندې. بەم وەزعە راھاتبۇون. ھەر كە رىيگەيان دەكەوتە نەخۆشخانەيەكى
نەناس، ھەموو لەدەورى كۆ دەبۇونەوە. وا نابى، زگى دەدېرى، ئەگەر ئەو شتە زىيادىيەي لەزگى
دەرنەھىنن، چونكە بوارى بۇ ھاتۇچۇي خوينى ناو رەگەكان نەھېشىتۇتەوە. يەكىك لەوان دەيگۈوت
پاش ماوهىيەكى تر مەنالىكى سى - چوار لاقى دەبىت.

- پاش چەند رۆزى تر دەزى.

ئه‌وي تر هه‌ندىكى خوى پيوه ده‌كرد.

- چون مندالى ده‌بى، خۇ پياو مندالدانى نيء؟

يەكىكى ديكە لەدوورە و هەلىدەدا يە:

- زارقىكى ئاسايى نابى برا.

دواى راۋىژو دانوستان دەرمانيان دابۇو بە بنېشته. يەكىكىان دەيگۈوت:

- ئەو دەرمانە بۇ منالەكەي باش نيء.

بەلام كەس گوئى نەدابۇويە.

بنېشته لەگەل مامە قەرزدارەكەي گەپايە و گوند. كىسىمەك پىر لە شۇوشە و قوتۇ دەرمانى لەگەل خۇيان هيئا يە و. بنېشته بەدزى دەرمانە تالەكانى دەنۇشى. بەلام هەر كەھەر بەت ياخود حەبەكەي لەزارى نزىك دەكىردى و، خەرىك بۇو بېشىتە و. جار جارەش لەخە و پادەچەنى. ژانىكى گران لەزگى يان لەپاشى دەپىچاۋ ئامانى لى دەبىرى. رۆز بەرۋە خراب تر دەبۇو. هەتا ناچار مان لەسەر دۆشەك بىخە وين. خەلکى گوند ديسان ئاپقىرایان بەست. قەرەبالىغى بەرز بۇوە. دۇگۇل لەھەر كەس زیاتر خۇي لەم ئالقۇزىيە وەردەدا:

- هەر ئىستا دكتورە يەك دىنم.

ئەمەي گوت و دەركەوت.

پروپيرەژنان هەر يەكە و تەشقەلەيەكى بەكار دىينا. يەكىان هەلم و يەكى ديكە دووكەلى بەرىگە چارە دەزانى، يەكىك قىسىمەتەران پاتەراني دەگوت كە خويشى نەيدەزانى دەلى چى. دايىكى منالە دوانە كان بەسەر زگە هەلمساوه كەي دا بازى دەدا. يەكىك ئاواي گەرم دەكىردى و پۇرى دەكىردى مالى شىخ تەناف، تاكۇو بەمجۇرە شىخ دالدەي بىدات و كىشەكەي چارە سەر بىكەت. پيرەژنىكىش دەيگۈوت نەخۇشەكەتان بەرنە مالى شىخى گەورە لە تەلمەعرووف و سەرگۇپى پياوچاكانى خودا.

بنېشته زگ هەلمساۋ خەلتانى ئارەق ببۇو. بەھەر دووك دەست سەرى گىرتىبوو. لەعەرزى دەكوتا. لەسەر زگ دەخەوت، بەمست وەردەگەپايە دەر دیوار. پياوانى گوند دەست و قۆلىان دەگرت، دەيانە ويست ئەھەوەنى كەنھە و. زمانى خۇي دەگەست. بەتانييەكەي لەزارى دەنا. دەستى پياوېكى دەگرت و بەتەواوى هيىز گازى دەگرت. وەها دەيقيزىاند دەتگۈوت هەر ئىستا قورگى دەچىرى. دۇگۇلىش هيىشتا نەگەپابۇوە.

سرتەو چېھى پېرو پيرەژنان، زیاتر پەستيان دەكىد. دايىكى منالە دوانە كان لەترسان زەندەقى چوو و

لە ژۇورەكە پايى كرد. شىخ تەناف نەيدەویرا نزىكى بىتە و. تەنها و تەنها دەيگۈوت:

- ھاوار ... خودايە ھاوار.

دوايە بەرەو مال رۆيىشتىبوو و بىزازى پياوان و نالەي پيرەژنان و منالانى لەپاش خۇي بەجى هيىشتىبوو.

بنېشته بەحالەحال ھەستا و خۇي بەدەرگا دادا. بەر اكىردن دوور كەوتە و. هەندىكىان ويسitan بىگىرن، نەيانتوانى. خۇي گەياندە ئەو شوينە ئەنەنە كەي مىدبۇو. بەھاوار خۇي گەياندېبۇوە خەرمانەكە. لەسەر قاچە پىخواسەكانى راست بۇوە. بەپەلەقاژە خۇي بەخاکى خەرمانەكە دادابۇو.

بەھەر بىست قامكەكەي عەرزى دەكۈلەو..

لەناو ھەر دووك دەستىدا سىلاۋى كرم و مار ھەستابۇو..

چىرۇكى ناوه كان:

1- بنیشته:

ناوی خویه‌تی یان لهوانه‌یه پیّانه‌وه لکاندی. لهگه‌ل ئه‌وه‌ی که‌سیکی خه‌لکی گوند نه‌یدیتوه رۆژی
له‌رۆزان بنیشتی له زار دابیت، به‌لام سه‌باره‌ت بهم ناوه زور شت ده‌گوت‌ری:
- پیوه ده‌نووسی.. و‌ک بنیشت به‌ژنانه‌وه ده‌نووسی.
- باریک و پشت قیته و‌ک بنیشتی "چکلیس".^۱

- بۆیه ئه‌وه ناوه‌یان لیناوه، گویا له‌باوکی خوی نییه. پیاویکی نه‌ناس چه‌ند مانگ له‌گه‌ل دایکی
خه‌توووه. دواجار که بنیشته له‌دایک بوروه، ئه‌وه پیاوه دایکی به‌جی هیشت‌ووه و رۆیشت‌ووه لای ژنیکی
تر.

- ئه‌وه ناوه‌ی له‌خوی ناوه چونکه ده‌بیزانی هه‌تا بمنی ده‌بیت‌هه بنیشته خوشکه‌ی سه‌ر زاری خه‌لک.
- له‌شەقامه‌کانی قامیشلی² جاریک بنیشتیک به‌پانتوله‌که‌یه‌وه نووسابوو. خه‌لک بانگیان کرد
"بنیشت.. بنیشت.."، ئیتر له‌مه‌ودوا به بنیشته ناسییان. زور جار له‌سەر ئەم قسانه بارگرژی رووی
ده‌دا. لهوانه‌یه یه‌کیک له‌بئر ئەم قسەو باسانه ده‌دانی بکه‌وتایه ناو ده‌ستی، یان یه‌کیک ده‌می به‌مست
ھەلمساپا یاخود یه‌کیک قامکی شکاپا، له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا له‌سەر قسەکه‌ی سور ده‌بورو و و‌ک بنیشت
پیوه‌ی ده‌نووسا.

2- کەرمانق:

ھەركەس ده‌لی کەر له شوینه، نه‌ک له‌شوینیکی تر مانق بوروه. کیشەی گەورەتريش له‌ھوندووری ئەم
پرسیاره دایه:

- تو بلىي کەر له کۆيیوه هاتبى؟

جاریک زیاتر دوگول هەرەشەی لهو کۆل کیشانه کردوو کە دانیان به قسەکانی دانه‌دهنا.
بۇچوونه‌کانی دوگولیش له‌سەرچاوه‌یه‌کی به‌ھېز‌ووه ده‌هات. یه‌کیک ده‌یگووت:
- کەر له‌عاموودى³ ده‌رکه‌توووه.

ئەوی تر سویندی به‌شیری دایکی ده‌خوارد کە کەر له حەسەکە⁴ هاتووه. سېیه‌مینیان سویندی به
ئیسک و پرووسکی شیخ ده‌خوارد کە کەر له ده‌ربیسپی⁵ هاتووه. بەدوای ئه‌ویشدا کۆل کیشەکانی
دېرک⁶ و گوندەکانی ده‌روبه‌ر بۇچوونى خویان ده‌رده‌بپى.

3- نۆفا:

له‌بنه‌ماله‌یه‌که کە زور پابهندی خاکن. چەند سال له‌مەوبه‌ر کاتیک بیانییه‌کان هاتن و پارچە
زه‌وییه‌کەی باوکیان داگیر کرد، سەرەتا خۆر اگری کرد. سەری شكا. کەوتە به‌ندیخانه. پاش
ئازادبوونى دوای چەند رۆژ مرد، ئیستەش، پاش مەرگى نۆفا و بردنى خەرمانەکە یان هەندى دەلین
مەرگیکى وا سەرسورھینەر، تايىبەتمەندىيەکى ئەم بنه‌ماله‌یه‌یه. هەندىكىش چاوه‌پى مەردنى كەسانى
زىندىووی ئەم بنه‌ماله‌یه‌ن!

4- دوگول:

هاپپى گشت فەرمانگەکانه، له‌گه‌ل فەرمانگەی فەرەنسىيە‌کانىش ماوه‌تەوه کە ماوه‌يەک لىرە بۇون.
ئەشى هەر بۇ ئەمەش ئەم ناوه‌یان لى نابىت. هەر کە ده‌چىتە شار بەشدارى ھەموو شايى و
مېھرە‌جانە‌کان ده‌بىت. پشتگىرى گشت ئەو کەسانەی دەکرد له کۆلانە‌کان بۇون. دىزى كى بىت یاخود
لايەنگرى كى بىت بۇ ئەو گرنگ نەبۇو. له‌داوه‌تدا سەرچۆپى كىش بۇو، دەتگوت زاوا خالى ئەوه.
له‌پرسە‌کانىشدا، دەنگى گريانى بەسەر دەنگى پيرە‌ژنه‌کانىش دەکەوت. دەتگوت مەردووه‌کە دايىكتى.

کاتی به رو بوم ده بوروه کۆلکیش. جار جاره شو فیر یان کریکاریکی چیشتاخانه بورو. جاریک ژنانی بورو و جاریک ئەویندار، ده بورو به پەیامنیرو شوان. ده بورو به وەزیری بەرگری و بەرگری لەگوند و ناوچە کانی دەور و بەری دەکرد.

5- شیخ تەناف:

شیخ محمد ممەد، دەرپییە کی ژنانەی بەتەنافی جله شۇرۇدا وەکانەوە هەلواسىبۇو، ھەر كە ژنیک ھاتبایە لای بۇ دروستکردنى نوشته ياخود بۇ دەرمانى كردن یان چارە سەری نە خۇشى قورسى مەندالە چکۈلە كەی بەهاتايە، شیخ مرخى خۆئى لى خۇش دەکرد. بەئامازەی سەر پىيى دەگۈوت:
- ئەو دەرپییە بىنە خوار.

ئەگەر دەرپییە كەی خۆئى داکەندىبا - كە زۆرتىريش وەها دەبۇو - كەف لە زارى دادە چۈرە. بەلام ئەگەر ژنە كە ويستبای جىنۇرى پىيى بدا، بەخوين ساردى تف و نەفرىنى لەشەيتانى گەمار دەکرد.
- مەبەستم ئەو دەرپییە يە، ئەو دەرپییە لەپشت سەرت بەسەر تەنافە كەوە هەلواسراوە، ئەری دايىم. خودايە لەگومانى گوناھە بمانپارىزى.
بەبىزارىيە وە درېزەي بەسرتە و چېپە دەدا:
- ئەو ژنانە چەندە دل پىسن. خودايە تاكۇو مەرگ لەگوناھە بمانپارىزى.
ژنە كە سەرى دادە خىست و دەچۇو. دەرپۇيى و نەدەگەرپايدە. بەلام كاتى ئەو فيلەي شیخ ئاشكرا بۇو، خەلک لە بىريان چوو ناوىيکى ترى ھەيە جىڭە لە شیخ تەناف.
پەرأويىز:

- 1- ماركىكى بەناوبانگى بنىشته لە سورىا.
- 2 و 3 و 4 و 5 و 6- ناوى چەند شارىكىن لە رۆژئاواى كوردىستان.

* حەليم يۈسف لەچەند دىپلىكدا:

- سالى 1967 لە شارى عامودىيى كوردىستانى رۆژئاوا لەدایك بۇوه.

- بەرھەمە كانى بىرىتىن لە:

1. پىاۋىيىكى ئاوس - چىرۇك - 1991 - شام - بەعەرەبى.
2. ژنانى نەومە بىلندەكان - چىرۇك 1995 - بەيرۇوت - بەعەرەبى.
3. مەردوو نانۇون - چىرۇك 1996 - بەكوردى، ئەم كتىيە بە تۈركىيەش وەرگىپىدرابە و بىلە كراوەتتەوە.
4. سۆبارقۇ - رۆمان.
5. مەمى بىزىن - كۆملە چىرۇك.